



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi  
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot  
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

**Bona, Giovanni**

**Antverpiae, 1677**

§. 42. Quae officia amicitiam concilient.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-10805**

fieri: Alteri ne feceris, quæ tibi fieri non vis. Serio igitur in conspectu Dei debet unusquisque examinare, quidnam sit quod ab aliis sibi fieri vel non fieri velit: & si ipse à nemine sperni, si cæteros sibi compati, suosque defectus patienter ferre & bene de se loqui optat: hæc eadem officia illis præstabit. Cordis perversi indicium est, cum aliis ea facimus, quæ pati ab illis nolumus. Verus Christi discipulus mores aliorum non disquirat, sed eorum discussionem illi committit, cui Pater dedit omne iudicium. Propria mala cognoscere satagit, & his exstirpandis incumbit. Se solum districte iudicat, quem omnium pessimum credit. Semper animo tranquillo est, quidquid viderit vel audierit: nam si bonum illud fuerit, Deum collaudat: si malum, vertit illud in bonum, mentem ab eo avertens, & ad Deum elevans, idque pacificè absque ulla anxietate, & commotione. In corrigendis aliorum vitiis, si ipsi ex officio incumbat, vel fraternæ correctionis præceptum urgeat, zelum habet suavem, benignum, & alienæ infirmitati compatientem: contraria enim charitati est omnis acerbitas, & perturbatio. Excusat, si potest, quæ minus rectè ab aliis fiunt, & abstinere à censura: scit enim res humanas huius conditionis esse, ut nihil adeò sanctum sit, quod aliquâ ex parte damnari non possit, si velit homo censuræ suæ laxare habenas, & quidquid occurrit, in deteriorem partem interpretari. Vitia sunt ubi sunt homines, à quibus summam exigere perfectionem nihil aliud est, quam sub specie zeli propriæ impatientiæ blandiri, quæ nihil inordinatum, aut molestum potest in aliis tolerare. Nunquam proficiet, qui in vita aliorum iudicanda occupatur.

## §. XLI.

*Quæ sit vera amicitia.*

Consistit amicitia in bonorum communicatione, ex quo sequitur, ut talis futura sit, qualia sunt bona quæ sibi mutuo amici communicant. Vera autem bona nulla sunt, nisi æterna & supernaturalia, in quorum communicatione vera & stabilis amicitia fundatur. Carnalis amicitia facillimè dissolvitur, quia spiritus sensu alligari non potest: spiritualis verò non rumpitur, quamvis enim inter amicos aliqua interdum contingat irritatio, charitas Dei omnem contentionis asperitatem suâ dulcedine

vincit, & absorbit. Noxia porò est & fugienda illa amicitia, quæ personæ dilectæ mentem affigit; cuius primi motus omnino extinguendi, ut dulci quodam veneno mentem inficiant. Hæc facile deprehenditur, cum omnes cogitationes & affectus in eo qui diligitur jugiter occupantur: cum in ipso tanquam in centro quiescit cor, atque illi veluti idolo omnes actiones nostras immolamus. Neque obest, quod huiusmodi amicitia innoxia & pura videatur, nam paulatim emollit cor, ac tandem in carnem desinit. Viri probi semper maturi, graves, & compositi sunt, omnibus benigni, nemini blandi, paucis familiares. In eorum conversatione elucet modestia, prudentia, severitas, & iustitiæ rectitudo. Ipsorum vita interior est, neque foras se profertur verbis, aut exercitiis. Quia verò necessarium est, aliquando cum hominibus versari, visa & audita statim ab animo excludunt, Deoque soli adherent. Cum illis prudenter agunt, qui diversâ ambulant viâ, finemque diversum habent, ac diversa principia: quia dispares professione, dispares quoque affectu sunt; nec simul convenire queunt homo terrenus & cœlestis, neuter siquidem alterius loquelam intelligit. Sicut peste infecti sibi appropinquantes solo afflatu inficiunt, ita in carnalibus hominibus contagio quædam latet, quæ statim adstantes contaminat, nisi procul ab eis recedant. Nemo aeger curatur eo, quod sano appropinquet; sani autem si pestilentiam affectis adherent, eadem labe inficiuntur.

## §. XLII.

*Quæ officia amicitiam concilient.*

Omnes homines naturali quodam instinctu aliis placere, & ab illis amari concupiscunt, omnemque industriam adhibent, ut diversorum sibi amicitiam concilient. Sed hæc stabilis & sincera nunquam erit, nisi Divinus amor eorum animos simul connectat. Amicitia, quæ humanis dumtaxat officiis comparatur, mercaturæ quædam species est tam diu permanens, quamdiu hinc inde aliquid utilitatis percipitur, aut expectatur. Comitas & urbanitas, quam summo rigore ab amicis exigimus, ludus verborum est, & vanitas, ac mera deceptio. Etenim qui profusè & elegantius huiusmodi officia præstare solent, multa quidem spondent; sed cum aliquid ab illis petitur, tunc demum appareret, quam inanis fuerit ille verborum apparatus.

N

Nihil

Nihil in his verum, nihil solidum, nihil sincerum. Quod si homines Deum ex toto corde diligere, proximum quoque amore non ficto prosequerentur. Summa esset inter illos pax, nullae lites, nulla divisio, nulla discordia. Nemo propriae voluntati adhaereret, sed soli divinae: ejus amor, ubi est, ita mentes unit, & afficit, ut unusquisque velit, quod alter vult, & omnes simul quod vult Deus. Nam cum omnia desideria nostra ad id, quod à nobis praeter ceteris diligitur, veluti ad centrum tendant: si in omnibus Dei amor dominaretur, una quoque in omnibus esset voluntas, unus amor, unio perfecta. Sed quia singuli se ipsos amant & propria commoda, (diversi sunt autem singulorum fines, & affectus) inde fit, ut nemo proximi bonum & excellentiam asstimet, si nulla ex eo utilitas ad se derivetur. Sit aliquis subtilissimus Philosophus, insignis Mathematicus, omni eruditione & virtute refertus: pauci eum diligunt; at si divitiis afluat, si prodigam manu eas effundat, omnes post eum currunt, qui nimirum scientiam & virtutem pauci diligunt, omnes pecuniam. Hinc autem bella, dissensiones, & inimicitiae oriuntur, quia unusquisque alterius bona odio habet, cum propriis commodis adversantur. Nemo seipsum amat, quatenus est homo communem habens cum ceteris humanitatem, sed solum se respicit, seque ab aliis segregat, nec cum ceteris hominibus, sed secum solummodo convenit: & quia amorem suum ultra se non extendit, ejus participes alii non sunt, nisi quatenus ad ipsum referuntur, & illi deserviunt. Haec considerans vir sapiens, quamvis scienter nihil committat, per quod juste in odium aliorum mereatur incurere: à vanis tamen mundanorum hominum amicitias abhorret: gratissima est illi solitudo, suave silentium, dulcissima cum Deo colloquia, in quo solo omne gaudium reperit, omnem jucunditatem, omnem consolationem.

## §. XLIII.

*Occasiones exercenda erga proximum charitatis.*

Exercenda erga proximum charitatis nunquam desunt occasiones. Tot enim sunt hominum miseriae, aut corporales aut spirituales, ut vix possimus vel gressum movere, vel oculos vertere, quin multi occurrant ope nostra indigentes. Et primo quidem auxilio, & orationibus nostris indigentes. Et primo quidem auxilio & orationibus nostris indigent viri justii, ut Deo largiente in justii-

tia perseverent; cum plura magnorum virorum habeamus exempla, qui levissimâ tentatione seducti à gratia Dei, & à spe vitae aeternae miserabili ruinâ exciderunt. Tanta est naturae lapsae fragilitas, tanta rabies daemonis, tanta mundi corruptela, ut nemo securus esse queat. Egent deinde operâ & subsidio nostro, qui peccati nexibus sunt irretiti, pro quibus orandum, ne computrescant in saecibus suis: neque enim excitari, & surgere suis viribus possunt, nisi respiciens de excelsis caelorum habitaculo omnipotens Deus manum porrigat adjuvicem. Eodem malo premuntur omnes infideles, quorum innumerabilis turba quotidie ad inferna descendit. Miserae vero corporales infinitae sunt. Multi fame, siti, nuditate, aere alieno, litibus, infirmitatibus vexantur. Alii inimicitias, persecutionibus, calumniis, amissione bonorum, carcere, captivitate, aliisque calamitatibus torquentur. Nec minor illorum miseria est, qui inter spem & metum cum morte luctantur, in formidabili momento positi, à quopendat aeternitas. In maxima denique necessitate versantur animae defunctorum, quae acerbissimis poenis cruciantur, quorum tota spes in viventium suffragiis sita est. Ad hos omnes charitatis nostrae & misericordiae actus, quantum Deus dederit, extendendi sunt, elemosynis, consilio, orationibus, aliisque remediis, & officiis salutaribus. Christus sibi accepta refert quae illis impendimus beneficia, & de his in novissimo die copiosam nobis mercedem reddet.

## §. XLIV.

*Amandos esse inimicos.*

Heroica virtus, & Evangelicae legis perfectio est dilectio inimicorum, quam Christus promulgavit dicens: Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos: orate pro persecutibus, & calumniantibus vos: ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est, qui solem suum viri facit super bonos & malos, & pluit super justos, & injustos (Matth. 5: 44.) Durum hoc edictum carni, & sanguini, ac propterea legislator mentes erigit ad caelestia, ut sitis, inquit, filii Patris vestri, qui in caelis est: ut nimirum carnali nativitate posthabitâ, secundum illam vivamus, quâ in Christo regenerati sumus. Exigit autem non solum ut diligamus inimicos, sed ut illis insuper beneficia impendamus, bene semper de illis & sentiamus, & loquamur, & pro ipsiis oremus, alioquin nec Pater noster dimittet